

1. Концепція курсу

Програма курсу "Всесвітня історія" складена для студентів спеціальностей "Міжнародні відносини" і "Політологія" Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили в об'ємі 144 годин аудиторних занять (104 лекційних та 40 семінарських) для міжнародників і 108 годин (81 лекційна і 27 семінарських) для політологів*. Даний курс покликаний зробити значний внесок у формування професійного та загальноосвітнього рівня майбутніх фахівців у галузі міжнародних відносин і політології, які залучені до загальнолюдських цінностей, досягнень світової культури, які сприймають ідеали гуманізму і прагнуть до самовдосконалення.

Курс "Всесвітня історія" виконує такі завдання:

- дати студентам основи знань про історичний шлях людства з давніх часів до наших днів в єдності загального, особливого та одиничного, конкретних фактів і цілісної картини світового розвитку;
- виробити у студентів підхід до суспільних явищ з позицій історизму, діалектичного розуміння багатогранності й суперечливості історії;
- розвивати вміння всебічно, критично аналізувати інформацію різноманітних історичних і сучасних джерел, самостійно, творчо усвідомлювати проблеми суспільного розвитку у минулому й сучасному;
- сприяти формуванню переконань і ціннісних орієнтацій студентів у системі "людина – суспільство – природа";
- розвивати інтерес і повагу до світової й вітчизняної історії та культури.

Особливістю науково-методичного змісту курсу є узагальнення історичного розвитку людського суспільства від первісної епохи до сучасності з виділенням розділів: Первісна епоха. Стародавній світ, Середньовіччя, Нові часи, Новітня історія. У кожному розділі вивчаються переважно політико-соціальні аспекти: особливості соціального ладу, соціального і державного управління, системи влади, міжнародних відносин і світової політики в окремі періоди, сучасне становище континентів і країн.

Курс всесвітньої історії якнайтісніше пов'язаний з іншими науками, зокрема з історією України, психологією, соціологією, філософією, економічною теорією, юридичними науками, політологією, історією політичної думки, міжнародними відносинами, статистикою, мовознавством та літературознавством тощо. На відміну від них всесвітня історія розглядає процес розвитку суспільства в цілому, аналізує всю сукупність явищ суспільного життя, всі його сторони (економіку, політику, культуру, побут і т.д.) в їхньому зв'язку і взаємозумовленості. В той же час кожна з існуючих наук (суспільних, економічних, технічних) за час розвитку людського суспільства пройшла свою історію.

Даний курс виконує кілька соціально значущих функцій: пізнавальну, практично-політичну, світоглядну й виховну, методологічними підвалинами змісту курсу є цивілізаційний, культурологічний, стадіально-регіональний підходи. Принципами вивчення історичних фактів є принципи історизму, об'єктивності, соціального підходу, альтернативності.

Студенти повинні знати:

- в загальних рисах всесвітню історію від зародження людства до наших днів;
- особливості історії на кожному новому етапі; специфіку розвитку американських, африканських, азіатських та європейських країн; характер їх міжнародних зв'язків;

* У цьому посібнику використані плани семінарських занять, складені Т.Є. Богдановою.

– причини і уроки утворення та розпаду великих та дрібних держав, їх союзів, імперій, різних громадсько-політичних течій, рухів, партій.

Студенти повинні вміти:

– розглядати соціально-політичні явища сучасності в ретроспективі та перспективі, в історичних рамках;

– виявляти суть корінних змін в історії окремих країн та народів, їх взаємозалежність та оригінальність;

– користуватися прикладами із всесвітньої історії для політичного аналізу, для доведення життєвості чи приреченості конкретної політичної дії;

– передбачати наслідки сучасних подій на світовій арені;

– прослідкувати зв'язок історії України з всесвітньою історією.